

Abant Sosyal Bilimler Dergisi

Journal of Abant Social Sciences

2025, 25(1): 12-21, doi: 10.11616/asbi.1453291

Sağlık Çalışanlarında Mesleki Tükenme: Görsel Haritalama Tekniği ile Bibliyometrik Bir Analiz

Occupational Burnout in Healthcare Professionals: Bibliometric Analysis with Visual Mapping Technique

Melek Yağcı ÖZEN¹ , Seda UYAR²

Geliş Tarihi (Received): 15.03.2024

Kabul Tarihi (Accepted): 24.12.2024

Yayın Tarihi (Published): 25.03.2025

Öz: Bu çalışmada sağlık çalışanlarında mesleki tükenme ile mesleki tükenme üzerine yapılan çalışmaların yıllar içinde gösterdiği değişimin incelenmesi amaçlanmaktadır. Bu bağlamda "Web of Science" veri tabanı kullanılarak 1998-2022 yılları arasında mesleki tükenme üzerine yapılan ve sağlık çalışanlarını konu alan çalışmalar araştırmaya dahil edilmiştir. Araştırmaya dahil edilen çalışmaların bibliyometrik profilleri ve görsel haritalama bulgularına erişebilmek için VOSviewer programından yararlanılmıştır. Araştırma, sağlık çalışanları özelinde mesleki tükenmişlik kavramı üzerine en üretken yazarları, en çok yayın yapan kurumları, en çok atıf alan yazarları ve yazarlar arasındaki iş birliklerini göstermektedir. Anahtar sözcük analizleri ile sağlık çalışanlarında mesleki tükenme üzerinde iletişim, davranış, palyatif bakım, yaşam sonu bakım, Covid-19, hemşirelik uygulamaları kavramlarının ön plana çıktığı belirlenmiştir. 2018 ve sonrası yayınlarda teletıp, kalite iyileştirme, dijitalleşme, depresyon, kanıt temelli uygulamalar ve hasta güvenliği kavramlarının önem kazandığı görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Tükenmişlik, Mesleki Tükenme, Sağlık Çalışanı.

&

Abstract: In this study, the aim is to examine the changes in research on occupational burnout among healthcare workers and studies related to occupational burnout over the years. In this context, studies conducted on occupational burnout among healthcare workers between 1998 and 2022 were included in the research using the "Web of Science" database. VOSviewer program was used to access bibliometric profiles and visual mapping findings of the included studies. The research illustrates the most productive authors, institutions, most cited authors, and collaborations among authors in the context of occupational burnout specifically among healthcare workers. Keyword analyses revealed that communication, behavior, palliative care, end-of-life care, Covid-19, and nursing practices were prominent concepts in relation to occupational burnout among healthcare workers. After 2018, telemedicine, quality improvement, digitalization, depression, evidence-based practices, and patient safety emerged as important concepts in publications.

Keywords: Burnout, Occupational Burnout, Healthcare Employees.

Atf/Cite as: Yağcı Özen, M., Uyar, S. (2025). Sağlık Çalışanlarında Mesleki Tükenme: Görsel Haritalama Tekniği ile Bibliyometrik Bir Analiz. *Abant Sosyal Bilimler Dergisi*, 25(1), 12-21. doi: 10.11616/asbi.1453291

İntihal-Plagiarizm/Etik-Ethic: Bu makale, en az iki hakem tarafından incelenmiş ve intihal içermediği, araştırma ve yayın etiğine uyulduğu teyit edilmiştir. / This article has been reviewed by at least two referees and it has been confirmed that it is plagiarism-free and complies with research and publication ethics. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/asbi/policy>

Copyright © Published by Bolu Abant İzzet Baysal University, Since 2000 – Bolu

¹ Dr. Öğr. Üyesi, Melek Yağcı Özen, Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi, melekyagciozen@hotmail.com.

² Dr. Öğr. Üyesi, Seda Uyar, İstanbul Medeniyet Üniversitesi, seda.uyar@medeniyet.edu.tr. (Sorumlu Yazar)

1. Giriş

Sanayi ve teknoloji devrimlerinin akabinde çalışma ortamları ve koşulları değişmiş, artan makineleşme insan kaynağına ve onun ürettiğine bakış açısını değiştirmiştir. Yaşanan gelişimler literatürde yer alacak yeni birçok kavramı da beraberinde getirmiştir. Bunlardan biri de örgütsel ve bireysel anlamda önem arz eden tükenme kavramıdır. Dünya Sağlık Örgütü'nün (WHO) Uluslararası Hastalık Sınıflandırmasında (ICD) bir sendrom ve mesleki bir olgu olarak resmi şekilde belgelenmiş olan tükenmişliğin, psikoloji ve fizyolojideki aşırı kronik stres ve duygusal uyarımdan kaynaklandığı düşünülmektedir (American Psychological Association, 2012). Mesleki tükenme ise söz konusu olan stresli uyarıma uzun süre maruz kalmanın hızlandırdığı bir durum olarak ifade edilmektedir (Maslach vd., 2001). Gökkaya'ya göre (2019) mesleki tükenme işyerinde kişilerarası kronik stresörlere tepki olarak ortaya çıkan psikolojik bir sendrom olarak tanımlanmaktadır. Özellikle uzun mesai saatlerine sahip çalışanlarda ortaya çıkan duygusal tükenme, duyarsızlaşma ve bireysel başarının azalmasının birleşiminden kaynaklanan olumsuz bir sendrom olarak görülmektedir (Edú-Valsania vd., 2022).

Freudenberger (1977) mesleki tükenmenin ilk işareti olarak çalışanın daha çok ve daha uzun süre çalışmasına karşın başarısının giderek daha az fark edilmesini görmektedir (Freudenberger, 1977). Olumsuz çalışma koşullarının yanı sıra kıt kaynaklara karşın beklenen yüksek performans da mesleki tükenmeyi beslemektedir (Demerouti vd., 2001; Schaufeli ve Bakker 2004). En yaygın görüş mesleki tükenmenin temelinde öncelikli olarak örgütsel faktörlerin ikinci olarak da kişilik faktörlerinin yer aldığı yönündedir (Bianchi, 2018; Maslach, 2003, 2006; Shanafelt vd., 2017). Çalışana fazla yüklenmiş sorumluluk anlamındaki iş yükü, çalışanın özerk davranabileceği alanın kısıtlılığı ya da kritik konular üzerindeki yetersiz kontrolü, maddi ya da psikolojik işe ilişkin olumlu geri bildirim eksikliği, yönetimin adaletli davrandığına dair güvensizlik, bireysel ve örgütsel değerlerin çakışması (Maslach ve Leiter, 2008; Maslach vd., 2001: 414) örgütsel risk faktörleri olarak sıralanabilmektedir. Bireysel ve örgütsel faktörler arasındaki uyumsuzluk mesleki tükenme yaşanma olasılığını artırdığı gibi bireysel birtakım özellikler de mesleki tükenmeyi doğurabilmektedir (Lubbadeh, 2020). Yani çalışanın sahip olduğu kişilik özellikleri, sergileyeceği başa çıkma mekanizmalarını ya da tükenmişlik boyutunun yoğunlaştırıcısı olarak görülmektedir (Ghorpade vd., 2007; Maslach ve Leiter, 2016a).

Schaufeli ve Enzman (1998) mesleki tükenmenin en sık yaşandığı mesleki gruplarının işin odak noktasında insanın yer almasından kaynaklı olarak hemşireler, öğretmenler ve sosyal hizmet uzmanlarının olduğunu ileri sürmektedir. Özellikle sağlık çalışanlarının yoğun ve stresli çalışma koşulları, hastaların duygusal ihtiyaçlarına cevap vermek, hastaların acılarına ve zorluklarına maruz kalabilirken duygusal denge sağlamak zorunluluğu, maruz kaldıkları şiddet ve tehditler fiziksel ve duygusal güvenliklerini tehdit ederek tükenmeyi artırabilmektedir (Kwon vd., 2017; Kim vd., 2010).

Geniş bir etki alanına sahip olması, mesleki tükenmenin sık ve düzenli gözetim gerektiren bir sorun olarak görülmesine neden olmaktadır (Sung, 2020). Mesleki tükenmeyi önlemeye ya da olumsuz sonuçlarını ortadan kaldırmaya yönelik bireysel ve örgütsel faktörlerin eşit düzeyde ele alınması gerektiği görüşüne karşın (Bianchi, 2018; Maslach vd., 2001) hem bireysel hem de örgütsel faktörlerin eşit düzeyde incelenmesi gerektiği görüşleri de mevcuttur (Bianchi, 2018; Maslach ve Leiter, 2016a). Örgütsel anlamda net iş tanımları, esnek ve katılımcı yönetim anlayışı, oryantasyon programlarının uygulanması ve teşvik edici ödül sistemleri mesleki tükenme önlemleri olabilir (Gökkaya, 2019).

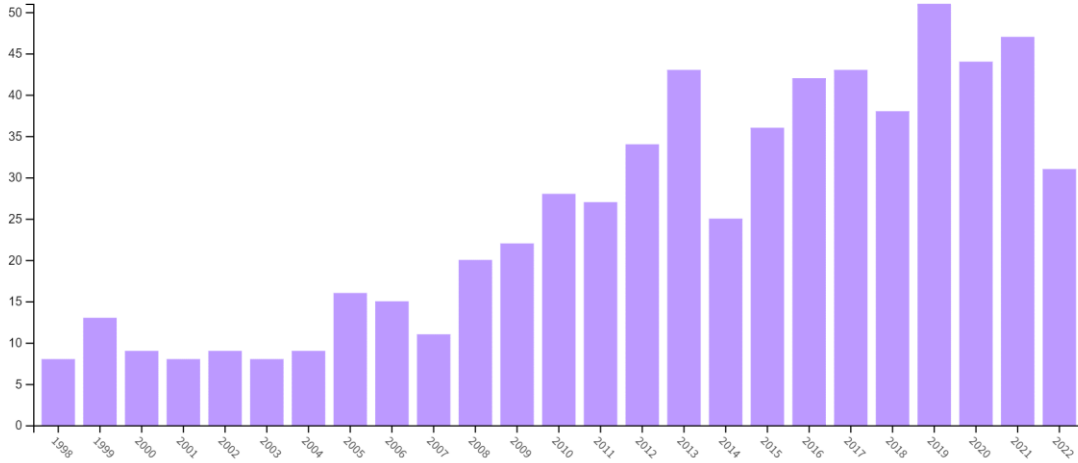
Mesleki tükenmenin olumsuz sonuçlarının gün yüzüne çıkartılması yalnızca çalışanlar adına bir kazanım olmamakta, ortaya çıkacak birtakım örgütsel kayıplara da erken müdahaleyi sağlayacak yerel ve küresel önleyici bir çağrıya teşvik etmektedir (Awa vd., 2010). Sağlık çalışanlarının mesleki tükenmesi, hastaların bakım ve tedavi süreçlerini olumsuz etkileyebilmekte, sağlık çalışanlarının işten ayrılma eğilimini artırabilmekte ve fiziksel, duygusal ve zihinsel refahını olumsuz etkileyebilmektedir. Bu bağlamda ele alındığında sağlık sistemleri ve toplum üzerinde olumsuz etkilere yol açabileceği görülmektedir. Sonuç olarak, sağlık çalışanlarının mesleki tükenmelerini inceleyen çalışmalar hem sağlık hizmeti kalitesini iyileştirmek hem de sağlık çalışanlarının yaşam kalitesini artırmak için gereklidir. Bu çalışmalar, sorunları tanımlamak, çözümler geliştirmek ve sağlık sisteminin sürdürülebilirliğini desteklemek için önemli bir adımı oluşturmaktadır.

2. Yöntem

Bu çalışmada sağlık çalışanlarında mesleki tükenme üzerine yapılan çalışmaların bibliyometrik olarak değerlendirilmesi amaçlanmıştır. Bu bağlamda araştırmada “Web of Science” veri tabanı üzerinde yayınlanan çalışmalar bibliyometrik açıdan değerlendirilmiştir. Değerlendirme için VOSviewer programından yararlanılmıştır. Araştırma için şu adımlar takip edilmiştir:

- ✓ Araştırmanın konusu belirlenmiştir.
- ✓ Araştırmada kullanılacak veri tabanları belirlenmiştir.
- ✓ “occupational burnout” and “healthcare workers” or “doctor” or “nurse” anahtar kelimesi kullanılarak taramalar gerçekleştirilmiştir.
- ✓ Anahtar kelimelerin başlıkta geçmesi istenerek taramalar yapılmıştır.
- ✓ Taramalar sonucunda 1619 makaleye ulaşılmıştır.
- ✓ Araştırmaya 2023 yılı yayınları, derleme makale, editöre mektup, bildiri, kitap bölümü vb. hariç tutularak sadece araştırma makaleleri ile İngilizce dilinde yayınlanan makaleler dahil edilmiştir.
- ✓ Hariç tutulan makaleler çıkarıldıktan sonra araştırma 700 makale üzerinden gerçekleştirilmiştir.
- ✓ Ulaşılan makaleler VOSviewer programına aktararak görsel haritalandırma yapılarak veriler değerlendirilmeye alınmıştır.

Şekil 1: Yayın ve Atıfların Yıllara Göre Dağılımı

3. Bulgular

Ortak Yazar Analizleri

Etkili yazarları, aktif kurumları ve ülkeleri belirlemek ve bunların birlikteliğini incelemek için ortak yazar analizleri gerçekleştirilmiştir.

Ortak Yazar Analizi (Co-authorship of Authors)

Yazarlar arasındaki üretkenlik ve iş birliğini göstermek amacıyla yazarların ortak yazarlık analizi gerçekleştirilmiştir. Analiz, en etkili yazarlara ulaşılmasına yardımcı olmaktadır. Yazarların ortak yazarlık analizine göre, en fazla bağlantılı ve iş birliği yapan yazarları tespit etmek üzere en az 2 yayın ve en az 1 atıf kriteri belirlenerek ağ haritası oluşturulmuştur. 147 yazar arasında aralarında en çok iş birliği bulunan yazarlar, Şekil 2’de yer almaktadır.

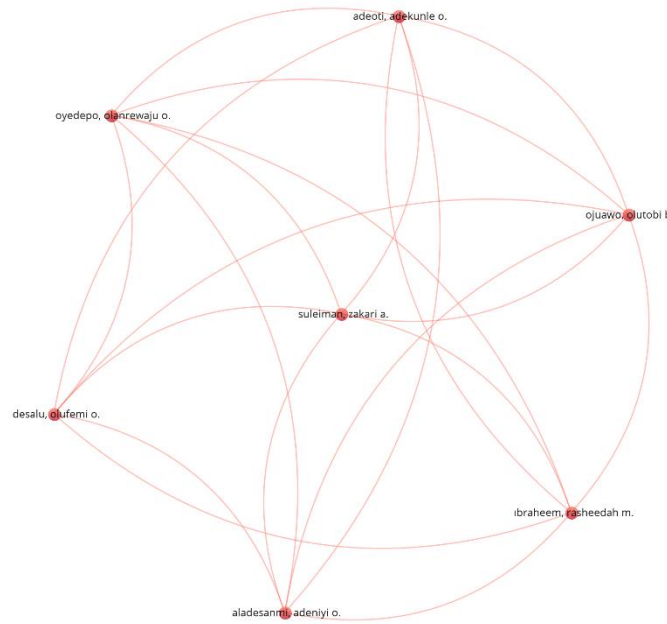
Tablo 1’de yazarlara ait doküman sayısı ile yazarların yayınlarına ait atıf sayısı görülmektedir. Buna göre, en çok yayına sahip olan yazarın Fitzpark, Joyce J olduğu; en çok atıf alan yazarın ise Hudges D olduğu

görülmektedir. Yazarlar arasındaki iş birliğini gösteren ağ haritası aralarında en çok iş birliği bulunan 7 yazarı göstermektedir.

Tablo 1: En Üretken ve En çok Atıf Alan Yazar Listesi

Yazar	Doküman	Yazar	Atıf
Fitzpark, Joyce j.	4	Hudges, D.	385
Abdel-latif, Mohamed E.	3	Fox, Matthew P.	253
Alzahrani, Naif	3	Sanne, Ian	253
Jones, Russell	3	Bachmann, Max O.	232
Mancuso, Josephine M.	3	Fairall, Lara	232
Udlis, Kimberly A.	3	Lombard, Carl	232
Ubbing, Dirk T.	3	Timmerman, Venessa	232
Hudges, D.	3	Uebel, Kerry	232
Manias, Elizabeth	3	Zwarenstein, Merrick	232
Adeoti, Adekunle O.	2	Kondrup, Jens	163

Şekil 2: Yazarlar Arasındaki İşbirliğini Gösteren Ortak Yazarlık Bağları

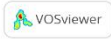
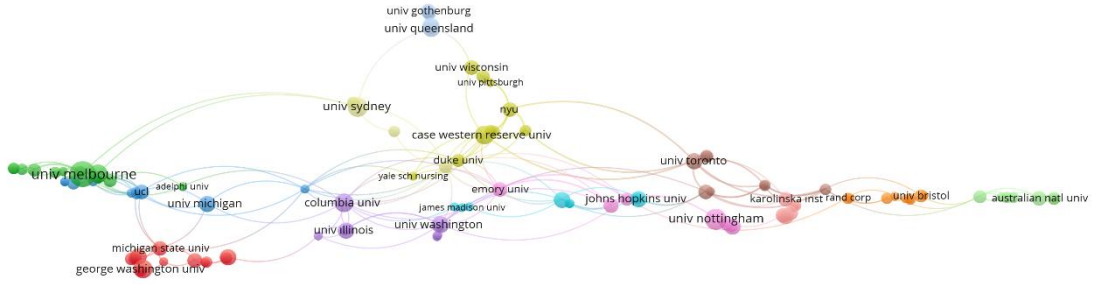
Ortak Yazarların Kurum Analizi (Co- Authorship of Organization)

Ortak yazarların kurum analizlerini gerçekleştirmek amacıyla en az 2 yayın ve en az 1 atıf kriteri belirlenmiştir. Buna göre, 1042 kurumun arasından 117si arasında ağ oluştuğu görülmüştür. 117 kurum ise aralarında 13 öbek oluşturmuşlardır. Yazarların bağlı bulunduğu kurumlara ilişkin yayın ve atıf bilgisi Tablo 2'de yer almaktadır. Kurumların oluşturduğu ağ ise Şekil 3'de bulunmaktadır.

Tablo 2: En Üretken ve En çok Atıf Alan Yazar Listesi

Kurum	Doküman	Kurum	Atıf
Univ melbourne	15	Univ sydney	508
Univ nottingham	10	Univ cape town	464
Univ sydney	9	Univ nottingham	373
Case western reserve univ	8	Univ melbourne	363
Monash univ	8	Karolinska inst	345
Colombia univ	8	Univ toronto	343
George Washington univ	8	Univ n carolina	298
Univ washington	7	Univ withwatersrand	254
Univ queensland	7	mrc	253
Univ toronto	6	Boston univ	239

Şekil 3: Kurumsal İş birliği Haritası

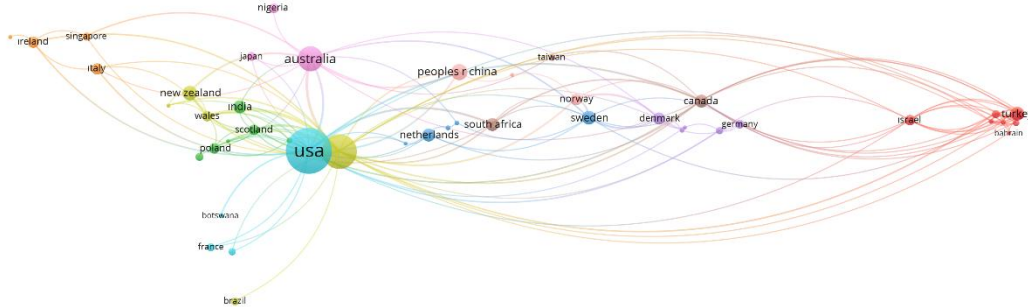
Ortak Yazar Ülke Analizi (Co- Authorships of Countries)

Analize göre, büyük düğümler etkili ülkeleri, düğümler arasındaki bağlantılar ise ülkeler arasındaki iş birliğini temsil etmektedir. Analizde 86 ülkeden 48'inin ağda yer aldığı ve 10 öbek oluşturduğu görülmektedir.

Tablo 3: En Üretken ve En çok Atıf Alan Ülke Listesi

Dokümanların Ülkeleri	Doküman	Atıfların Ülkeleri	Atıflar
USA	209	England	3544
England	123	Usa	2553
Australia	64	Australia	1745
Peoples r china	27	Sweden	784
New zealand	21	Canada	760
Sweden	20	Norway	596
Turkey	19	South Africa	568
South africa	18	Denmark	567
Netherland	18	New zealand	536

Şekil 4: Ülkeler Arasında Ortak Yazarlığa Dayalı Uluslararası İşbirliği

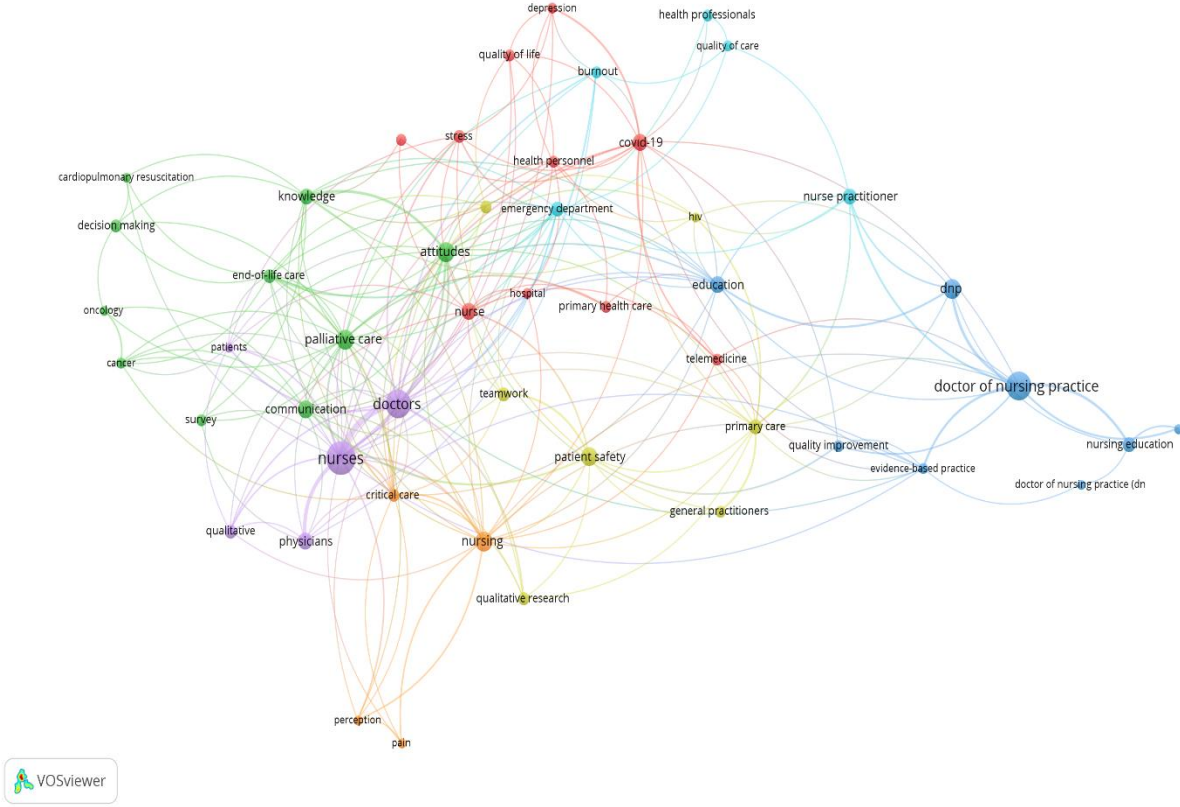
Anahtar Sözcük Analizleri

Bu bölümde, anahtar kelimelerin dağılımı analiz edilmiştir. Anahtar kelimeler, gelecekte önem kazanacak alanları tahmin etmesi bakımından önemlidir. Araştırmacılar tarafından henüz çalışılmamış konuların belirlenmesine yardımcı olabilmektedir.

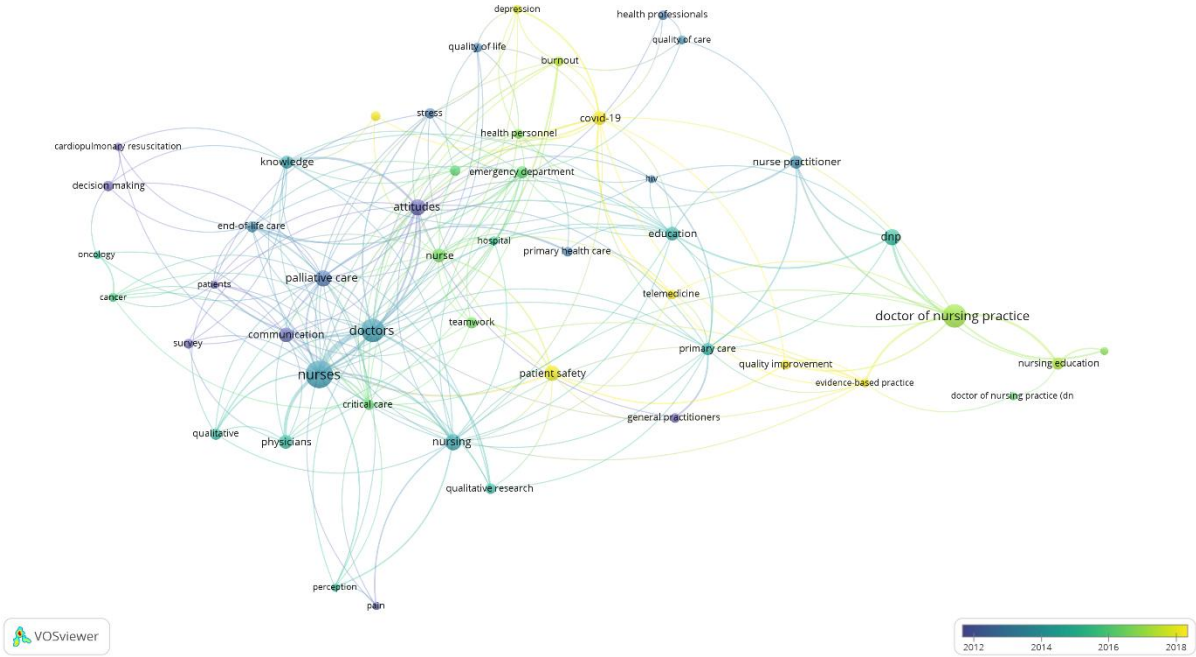
Anahtar Sözcük Analizi (Co-occurrence of Authors Keywords)

Anahtar sözcük analizine göre analizi gerçekleştirirken, anahtar sözcüğün minimum 5 kere geçme kriteri ile değerlendirilmiştir. Bu bağlamda 1573 anahtar sözcük 49 ağ oluşturmuşlardır. 49 ağın 7 küme olarak ayrıldığı görülmektedir. Ağ içerisindeki kümelerin her birinin farklı renklerden oluştuğu ve aynı renkteki ağların aynı küme içerisinde yer aldığını söyleyebiliriz.

Şekil 5: Anahtar Kelimelerin Birlikte Görülme Oluşumu Ağ Haritası

Şekil 6: Araştırma Konularının Üst Üste Binen Görselleştirme Ağı

Yapılan araştırmalarda mesleki tükenmede önceliğin bireysel anlamda çözüm odaklı olunması gerektiğine karşın Maslach ve arkadaşlarına (2001) göre kurumsal değişkenler bireysel değişkenlere nazaran daha önemli ve etkili olmaktadır. Buradaki önem ise kurumsal değişkenlerin daha maliyetli ve bireysel değişkenlere göre yönetiminin daha zor olmasından ileri gelmektedir (Maslach vd., 2001; Maslach ve Goldberg, 1998). Sağlık çalışanlarının mesleki tükenmelerini azaltmak için etkili yönetim ve liderlik stratejileri geliştirmek önemlidir. Bu tür çalışmalar, yöneticilere ve liderlere sağlık çalışanlarının ihtiyaçlarına ve beklentilerine daha iyi cevap vermek için bilgi sağlayabilir. Örgüt içerisindeki müdahaleler, sağlık çalışanlarının ne tür stres faktörlerine maruz kaldığını ve iş yeri koşullarının nasıl iyileştirilebileceğini anlamak için gereklidir. Bu bilgiler, iş yerinde yapılması gereken düzenlemeleri belirlemek ve çalışma ortamını daha sürdürülebilir hale getirmek için kullanılabilir.

Finansman/ Grant Support

Yazar(lar) bu çalışma için finansal destek almadığını beyan etmiştir.

The author(s) declared that this study has received no financial support.

Çıkar Çatışması/ Conflict of Interest

Yazar(lar) çıkar çatışması bildirmemiştir.

The authors have no conflict of interest to declare.

Yazarların Katkıları/Authors Contributions

Çalışmanın Tasarlanması: Yazar-1 (%50), Yazar-2 (%50)

Conceiving the Study: Author-1 (%50), Author-2 (%50)

Veri Toplanması: Yazar-1 (%70), Yazar-2 (%30)

Data Collection: Author-1 (%70), Author-2 (%30)

Veri Analizi: Yazar-1 (%70), Yazar-2 (%30)

Data Analysis: Author-1 (%70), Author-2 (%30)

Makalenin Yazımı: Yazar-1 (%30), Yazar-2 (%70)

Writing Up: Author-1 (%30), Author-2 (%70)

Makale Gönderimi ve Revizyonu: Yazar-1 (%50), Yazar-2 (%50)

Submission and Revision: Author-1 (%50), Author-2 (%50)

Açık Erişim Lisansı/ Open Access License

This work is licensed under Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0 International License (CC BY NC).

Bu makale, Creative Commons Atıf-GayriTicari 4.0 Uluslararası Lisansı (CC BY NC) ile lisanslanmıştır.

Kaynaklar

- Ahola, K. ve Hakanen, J. (2017). Job Strain, Burnout and Depressive Symptoms: A Prospective Study Among Dentists. *Journal of Affective Disorders*, 104, s.103- 110.
- APA [American Psychological Association] (2012), *Stress in America: Our Health at Risk*. Washington, DC, USA: American Psychological Association.
- Awa, W.L., Plaumann, M., & Walter, U. (2010). Burnout Prevention : A Review of Intervention Programs. *Patient Education and Counseling*, 78(2), s.184-190.
- Bianchi, R. (2018). Burnout is More Strongly Linked to Neuroticism than to Work-Contextualized Factors. *Psychiatry Research*, 270, s.901-905.
- Chirico, F. (2017a). Is Time to Consider Burnout Syndrome An occupational disease?. *Br J Psychiatry*, 190(1), s.81.
- Chirico, F. (2017b). Is Burnout A Syndrome or An Occupational Disease? Instructions for Occupational Physicians. *Epidemiologia e prevenzione*, 41(5-6), s.294-298.
- Cordes, C.L. ve Dougherty, T.W. (1993). A Review and An Integration of Research on Job Burnout. *Academy of Management Review*, 18(4), s.621-656.
- Dall’Ora, C., Ball, J., Reinius, M., & Griffiths, P. (2020). Burnout in Nursing: A Theoretical Review. *Human Resources for Health*, 18, s.1–17. [CrossRef]

- Demerouti E, Bakker AB, Nachreiner F & Schaufeli, W.B. (2001). The Job Demands-Resources Model of Burnout. *Journal of Applied Psychology*, 86(3), s.499- 512.
- Edú-Valsania, S., Laguía, A., & Moriano, J.A. (2022). Burnout: A Review of Theory and Measurement. *International Journal of Environmental Research and Public Health*, 19, s.1780. [CrossRef] [PubMed]
- Freudenberger, H. J. (1977). Burn-out: Occupational Hazard of The Child Care Worker. *Child care quarterly*.
- Gökkaya, F (2019). Prevention of Occupational Burnout . *The Journal of Human and Work*, 6(1), s.29-41.
- Kim, W.O., Moon, S.J., & Han, S.S. (2010). Contingent Nurses' Burnout and Influencing Factors. *Journal of Korean Academy Nursing*, 40, s.882–891. [CrossRef] [PubMed]
- Kwon, H.K., Kim, S.H., & Park, S.H. (2017). A meta-analysis of the correlates of resilience in Korean nurses. *Journal of Korean Clinical Nursing Research*, 23, s.100–109. [CrossRef]
- Le Blanc, P.M., Hox, J.J., Schaufeli, W.B., & Peeters, M.C.W. (2007), Take Care! The Evaluation of A Team-Based Burnout Intervention Program for Oncology Care Providers. *Applied Psychology*, 92(1), s.213-227.
- Lubbadeh, T. (2020). Job Burnout: A General Literature Review. *International Review of Management and Marketing*, 10(3), s.7-15.
- Maslach, C. (2003). Job Burnout: New Directions in Research and Intervention. *Current Directions in Psychological Science*, 12(5), s.189-192.
- Maslach, C. (2006), Understanding Job Burnout. (Ed: Rossi, A.M., Perrewe, P.L., Sauter, S.L), *Stress and Quality of Working Life Current Perspectives in Occupational Health*, p. 37-51, Greenwich: Information Age Publishing.
- Maslach, C., & Leiter, M. P. (2008), *The Truth About Burnout: How Organizations Cause Personal Stress and What to do About It*, John Wiley & Sons.
- Maslach, C. ve Leiter, M.P. (2016a), Burnout. (Ed: Fink, G) *Stress: Concepts, Cognition, Emotion, and Behavior*, p: 351-357, Amsterdam, Netherlands: Elsevier Science.
- Maslach, C. ve Leiter, M.P. (2016b). Understanding the Burnout Experience: Recent Research and Its Implications for Psychiatry. *World Psychiatry*, 15(2), s.103-111.
- Maslach, C., Schaufeli, W.B., & Leiter, M.P. (2001). Job Burnout. *Annual Review of Psychology*, 52(1), s.397-422.
- Maslach, C. ve Goldberg, J. (1998). Prevention of Burnout: New Perspectives. *Plied and Preventive Psychology*, 7(1), s.63-74.
- Schaufeli, W. B., Bakker, A. B., Hoogduin, K., Shaap, C., & Kladler, A. (2001). On the Clinical Validity of the Maslach Burnout Inventory and the Burnout Measure. *Psychology and Health*, 16, s.565-582.
- Schaufeli, W.B., Buunk, B.P. (2003), Burnout: An Overview of 25 Years of Research and Theorizing. (Ed: Schabracq, M.J., Winnubst, J.A.M., Cooper, C.L.,), *The Handbook of Work and Health Psychology*, p, 383-425, New Jersey, United States: Wiley.
- Schaufeli, W. B. ve Bakker, A. B. (2004) Job Demands, Job Resources, and Their Relationship with Burnout and Engagement: A Multi-Sample Study. *Journal of Organizational Behavior* 25, s.293–315.
- Schaufeli, W. B. ve Enzman, D. (1998), *The Burnout Companion to Study & Practice*, London: Taylor & Francis.
- Shanafelt, T., Goh, J., & Sinsky, C. (2017), The Business Case for Investing in Physician Well-Being. *JAMA Internal Medicine*, 177(12), s.1826-1832.
- Shirom, A., Melamed, S. (2005), Does Burnout Affect Physical Health? A Review of The Evidence. (Ed: Antoniou, A.S. G., Cooper, C.L.), *Research Companion to Organizational Health Psychology*, p, 599-622, Cheltenham, United Kingdom: Edward Elgar Publishing Ltd.